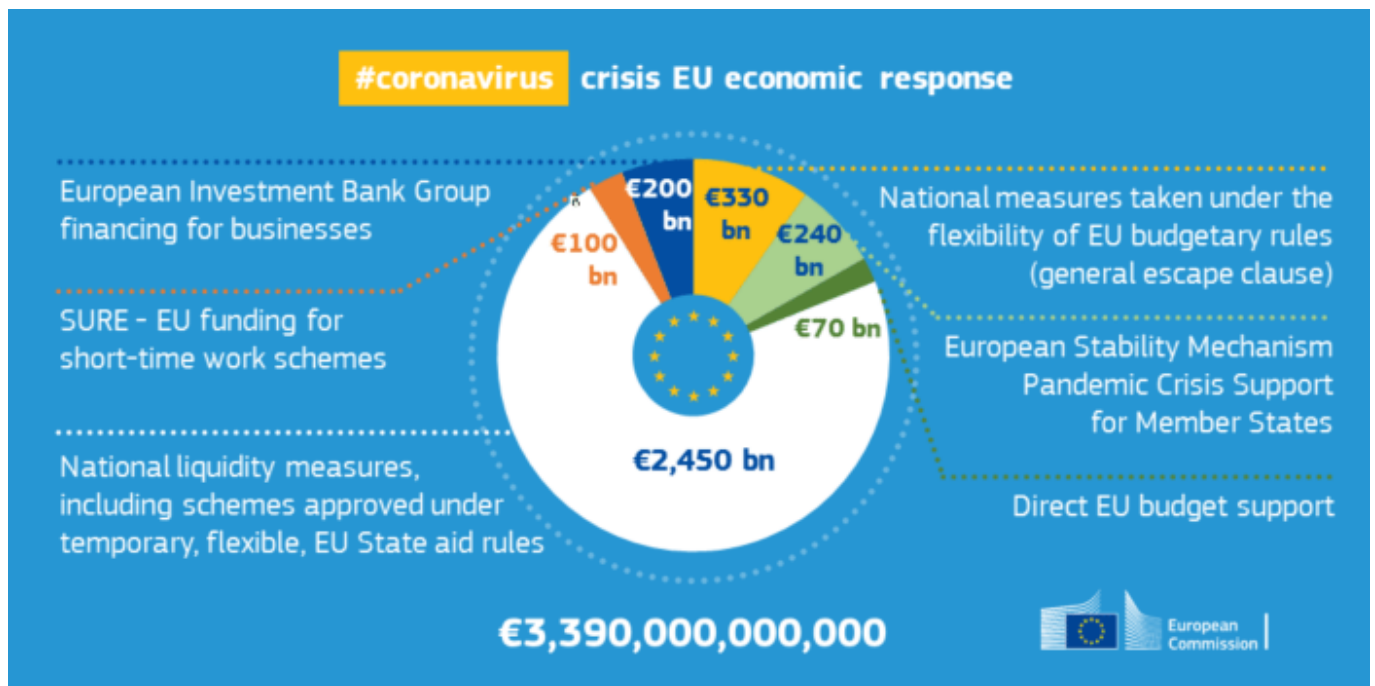

του Herman Michiel
11 May 2020

Greek translation of [Het fake news van de Europese Commissie over coronahulp aan de lidstaten](#),
published on <https://tpt4.org/2020/05/18/εε-μια-πολύ-fake-μάχη-κατά-του-κορονοϊού/>

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φοβόταν, λέει, στις ευρωπαϊκές εκλογές του 2019, ότι απειλούνταν από εσκεμμένες παραποιήσεις πληροφοριών από « ξένες δυνάμεις » (υπονοείτο κυρίως η Ρωσία του Πούτιν!). Και είχαν παρθεί διάφορα μέτρα για να αποκρουστεί η διάδοση λαθεμένων ειδήσεων (fake news) και αποπληροφόρησης, για παράδειγμα με συνεχή παρακολούθηση της κάλυψης στα κοινωνικά δίκτυα. «Η αποπληροφόρηση είναι μια λαθεμένη ή παραπλανητική είδηση που μπορεί να δειχτεί ότι δημιουργήθηκε, παρουσιάστηκε και κυκλοφόρησε με στόχο το οικονομικό όφελος ή για να παραπλανήσει εσκεμμένα την κοινή γνώμη», γράφει η Επιτροπή. Στο παρόν άρθρο, δείχνω ότι η παρουσίαση που κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση της βοήθειας που προσφέρει στα κράτη μέλη για την κρίση του covid-19 αποτελεί παραπλάνηση της κοινής γνώμης και θα έπρεπε να θεωρείται ως fake news, σύμφωνα με τον ίδιο τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής!

Εδώ από κάτω βρίσκεται συμπυκνωμένη μια παρουσίαση από την Επιτροπή της γιγαντιαίας κινητοποίησης χρηματικών πόρων υπέρ των κρατών μελών στον αγώνα τους κατά της κρίσης του κορονοϊού.

« Η ΕΕ κινητοποιεί όλους τους δυνατούς πόρους για να απαντήσει γρήγορα, ισχυρά και συντονισμένα, στην πανδημία του κορονοϊού. Το συνολικό ποσό που κινητοποιεί ανέρχεται, ως τώρα, σε 3.400 δισεκατομμύρια ευρώ », γράφει η Επιτροπή.

Ουάου!!!

3.400 δισεκατομμύρια (ή 3,4 τρισεκατομμύρια)¹!!! Περίπου όσο και το συνολικό ΑΕΠ της Γερμανίας!

Αλλά ας δούμε πώς φτάνουμε σε αυτό το αστρονομικό ποσό. Ποσό που πρέπει να σημειώσουμε είναι μόνο για τις άμεσες ανάγκες των κρατικών αρχών που βρέθηκαν ξαφνικά να πρέπει να αντιμετωπίσουν τον ιό. Δηλαδή, επισημαίνουμε, δεν πρόκειται ακόμα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης που θα ακολουθήσει αναγκαστικά την κρίση του covid-19.

- Ας πάρουμε το γράφημα πάνω και ας αρχίσουμε από το πορτοκαλί τριγωνάκι των 100 δισεκατομμυρίων ευρώ που προβλέπεται από το « SURE »². Αυτό θα επιτρέψει στις κρατικές αρχές να συμβάλουν στη χρηματοδότηση της προσωρινής ανεργίας (κατά πολύ χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις). Η διευθέτηση αυτή παρουσιάζεται συχνά ως στραμμένη στο να εμποδίσει εργαζομένους να χάσουν τη δουλειά τους, αν και γίνεται όλο και πιο φανερό πως χρησιμοποιείται με μαζικό τρόπο καταχρηστικά από τις επιχειρήσεις σε προγραμματισμό των επερχόμενων απολύσεων που θα κάνουν. Όμως, πέρα από αυτό, το ερώτημα που τίθεται είναι: από πού άραγε η ΕΕ, που διαθέτει έναν ετήσιο προϋπολογισμό μόνο 150 δισεκατομμυρίων ευρώ περίπου, θα μπορέσει να βρει τα 100 δισεκατομμύρια ευρώ για το SURE; Η απάντηση είναι συγκλονιστική: Πρώτον, τα κράτη μέλη δέχονται να βάλουν 25 δισεκατομμύρια ευρώ στο τραπέζι, ως εγγυήσεις με τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πάει να δανειστεί ένα συνολικό ποσό 100 δισεκατομμυρίων ευρώ. Στη συνέχεια, τα κράτη μέλη που το χρειαστούν μπορούν να έχουν ένα μερίδιο από αυτά τα 100 δισεκατομμύρια, αν και με τη μορφή δανείων που θα πρέπει να αποπληρωθούν αργότερα, ενώ οι τόκοι τους θα πρέπει να πληρώνονται κάθε χρόνο όπως γίνεται και με όλα τα κρατικά δάνεια.

- Το δεύτερο τριγωνάκι (μπλε) των 200 δισεκατομμυρίων ευρώ έχει για στόχο να στηρίξει τις επιχειρήσεις (είναι μια « ασπίδα προστασίας »), αλλά και αυτό τροφοδοτείται με κατά πολύ παρόμοιο τρόπο όπως και το προηγούμενο: τα κράτη μέλη δίνουν 25 δισεκατομμύρια ευρώ ως εγγύηση (αυτή τη φορά όμως είναι εθελοντικά) και με αυτά η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (BEI) θα ενθαρρύνει τις ιδιωτικές τράπεζες να χορηγήσουν δάνεια στις επιχειρήσεις.
- Έπειτα, είναι το τριγωνάκι των 330 δισεκατομμυρίων ευρώ. Εδώ δεν πρόκειται καθόλου για « ευρωπαϊκό χρήμα »: πρόκειται για χρήματα που μπορούν να προσφέρουν τα κράτη (επιδότησεις, μειώσεις ή αναστολή ορισμένων φόρων, κλπ.) επειδή η Ευρωπαϊκή Ένωση χαλάρωσε τους δημοσιονομικούς κανόνες που έχει επιβάλει στα κράτη μέλη (δημοσιονομική ισορροπία, δημόσιο χρέος κάτω του 60%, κλπ.) στη σημερινή κατάσταση κρίσης. Για μια ακόμα φορά, δεν υπάρχει ούτε ένα ευρώ σε αληθινή « ευρωπαϊκή βοήθεια ».
- Αυτό μας πάει στο πράσινο τριγωνάκι των 240 δισεκατομμυρίων ευρώ. Είναι το τριγωνάκι που έχει αναφερθεί ιδιαίτερα από τα μέσα ενημέρωσης. Εδώ τα λεφτά προέρχονται από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM³), αυτόν που δημιουργήθηκε ως ταμείο από το οποίο υποχρεώθηκαν οι Έλληνες να δανειστούν για να αποπληρωθούν τα δάνειά τους στις γαλλικές, γερμανικές και άλλες τράπεζες. Αυτό έγινε ίσως με κάπως πιο ήπιο ρυθμό από,τι θα απαιτούσαν οι χρηματοπιστωτικές αγορές, αλλά συνοδευόταν από απαιτήσεις: Μεταρρύθμιση! Ιδιωτικοποίηση, λιτότητα, μείωση των κοινωνικών υπηρεσιών, κλπ. Αυτό είναι που ονομάζεται « αιρεσιμότητα » που συνοδεύει τα δάνεια που χορηγεί ο ESM. Σε σχέση με τα δάνεια που χορηγεί ο ESM, υπάρχει ασφαλώς μια υπόσχεση ότι, στο πλαίσιο της κρίσης του covid-19, η αιρεσιμότητά τους θα μειωθεί στο ελάχιστο (προς μεγάλη απογοήτευση του Ολλανδού υπουργού οικονομικών, Hoekstra), αλλά ούτε η Ισπανία ούτε η Ιταλία, οι δύο χώρες που έχουν πληγεί περισσότερο από τον κορονοϊό στην ΕΕ, δεν έχουν καμία διάθεση να χρησιμοποιήσουν το ταμείο αυτό, εξαιτίας της θανατερής του φήμης στην ελληνική κρίση. Άλλωστε, οι χώρες αυτές υποστήριζαν ένα « κορονο-ομόλογο ». Έτσι και εδώ έχει αναγγελθεί ένα ποσό 240 δισεκατομμυρίων, αλλά ούτε ένα λεπτό, ούτε ένα σεντ, δεν έχει δοθεί και ίσως ούτε ένα σεντ δεν θα δοθεί ποτέ.
- Υπάρχει ακόμα αυτό το μικρό πράσινο βαθύ τριγωνάκι, με 70 δισεκατομμύρια, που προέρχεται απευθείας από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο, άρα, δεν είναι δάνειο. Αλλά, ακόμα κι εδώ, η κοινή γνώμη παραπλανάται και, αν εφαρμόσουμε τον ορισμό που δίνει η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πρόκειται για παραπληροφόρηση. Γιατί δεν αφορά πρόσθετα ποσά, αλλά για χαλάρωση, για παράδειγμα, των όρων χρήσης των διαρθρωτικών πόρων που είχαν χορηγηθεί και που μπορούν, τώρα, να χρησιμοποιηθούν ως δαπάνες για την κρίση. Επίσης θα μπορέσει να χρησιμοποιηθεί ακόμα και το αχρησιμοποίητο τμήμα από αυτά τα κονδύλια. Ωστόσο, ακριβώς, τα διαρθρωτικά και περιφερειακά ταμεία είναι πρακτικά τα μόνα στην ΕΕ που υλοποιούν κάποιου είδους αλληλεγγύη με μια ελάχιστη συμβολή στη μείωση του οικονομικού χάσματος ανάμεσα στις χώρες και στις περιοχές... Πράγμα που σημαίνει ότι ο επαναπροσανατολισμός αυτών των πόρων προς την πάλη κατά του κορονοϊού σημαίνει, άρα, αναγκαστικά μείωση της οικονομικής ενσωμάτωσης των πιο φτωχών τμημάτων της Ένωσης!
- Το μεγαλύτερο μέρος της πίττας, ωστόσο, είναι το τμήμα που είναι άσπρο: αυτό ανέρχεται σε 2.450 δισεκατομμύρια ευρώ. Πρόκειται για ποσά που δαπανώνται, όμως, όχι από την ΕΕ αλλά από τα κράτη μέλη με τη μορφή κρατικών ενισχύσεων προς τις επιχειρήσεις. Ήδη από την αρχή της κρίσης, η ΕΕ αναγκάστηκε να επανεξετάσει τη μία από τις θεμελιώδεις της αρχές, δηλαδή την από θέση αρχής άρνηση των (περισσότερων) κρατικών ενισχύσεων, για να μην κινδυνεύει « ο ελεύθερος και ανόθευτος ανταγωνισμός ». Αυτός είναι και ο λόγος που η ΕΕ επιτρέπει τώρα στα κράτη μέλη να αυξήσουν τα χρέη τους χορηγώντας κρατικές ενισχύσεις στις επιχειρήσεις, πράγμα που αποτελεί και το πιο σημαντικό στοιχείο μεταξύ όλων των μέτρων στήριξης προς τα κράτη μέλη.

Επομένως, μπορείτε να το κρίνετε και μόνοι σας: Είναι άραγε πληροφόρηση όλο αυτό; Ή μήπως είναι μάλλον fake news;

Επιπλέον, η γερμανική κυβέρνηση βλέπει σε αυτό μια εξαιρετική ευκαιρία για να ενισχύσει περαιτέρω την ανταγωνιστική της θέση στην Ευρώπη. Πάνω από τις μισές κρατικές ενισχύσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί στην Ευρώπη έχουν δοθεί από τη Γερμανία (που αποτελεί μόνο το ένα τέταρτο της ευρωπαϊκής οικονομίας) προς τις επιχειρήσεις της (Adidas, TUI Allemagne, Lufthansa...). Άλλα κράτη μέλη φοβούνται, έτσι, ότι αυτό επιδεινώνει την οικονομική ανισορροπία στην ΕΕ.

Υπάρχουν και δύο πρωτοβουλίες που δεν έχουν περιληφθεί στο πιο πάνω γράφημα:

- Η πρώτη είναι η « REPP »⁴: με αυτήν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να αγοράσει τίτλους (μετοχές, ομόλογα) αξίας έως 750 δισεκατομμύρια ευρώ από κυβερνήσεις και από επιχειρήσεις, έτσι ώστε να κρατηθούν χαμηλά τα επιτόκια και να διοχετευτεί χρήμα στην « οικονομία » (αλλά όπως το απέδειξαν και οι προηγούμενες ενέσεις χρήματος από τους πόρους της ΕΚΤ, το αποτέλεσμα είναι μάλλον αδύναμο και οδηγεί στον πλουτισμό των πλουσίων και στην αύξηση των κερδοσκοπικών κεφαλαίων, πράγματα που δεν συμβάλλουν στην πραγματική οικονομία).
- Η δεύτερη πρωτοβουλία είναι πρόσφατη (4 Μαΐου) και συνίσταται σε μια φανταχτερή εκδήλωση, σε ένα « fancy fair », ή συλλογή πόρων (fundraising), που οργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσα από την οποία διάφοροι φιλόανθρωποι, όπως ο πολυδισεκατομμυριούχος Bill Gates, είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν την αγαθοεργία τους συνεισφέροντας σε έναν κουμπαρά 7,4 δισεκατομμυρίων ευρώ για την ανάπτυξη ενός εμβολίου κατά του κορονοϊού. Η Ολλανδία υποσχέθηκε 192 εκατομμύρια ευρώ, το Βέλγιο 27 εκατομμύρια. Δεν είναι απολύτως τίποτα γνωστό για την ακριβή χρήση αυτών των χρημάτων.

Συμπέρασμα

Υπογραμμίζουμε ότι δεν πρόκειται ακόμα για τα μέτρα που θα ακολουθήσουν για να ξαναμπει η οικονομία σε τροχιά. Για αυτά, προς το παρόν επικρατεί πλήρης διαφωνία μέσα στην Ένωση⁵, αλλά μπορούμε, χωρίς να κινδυνέψουμε να κάνουμε λάθος, να προβλέψουμε ότι αυτά θα αυξήσουν ακόμα περισσότερο τα βαθιά χάσματα ανάμεσα στα δημοσιονομικά των κρατών...

Στο οποίο θα πρέπει και να επανέλθουμε προφανώς!

Σημειώσεις:

¹Για να μπορέσει κανείς να εκτιμήσει τα ποσά αυτά, ας πούμε ότι το ΑΕΠ της Ολλανδίας ήταν 812 δισεκατομμύρια ευρώ το 2019, του Βελγίου 473 δισεκατομμύρια ευρώ και της Γερμανίας 3.435 δισεκατομμύρια ευρώ.

²SURE: Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency = προσωρινό ευρωπαϊκό «Πρόγραμμα για την απάλυνση του Κινδύνου Ανεργίας στην Έκτακτη κατάσταση».

[3](#)ESM=European Stability Mechanism

[4](#)Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP)

[5](#)Βλ. [Europees relanceplan in quarantaine, door Herman Michiel, 25 april 2020](#)

Hits: 31